

The Proper Manner of Addressing Orthodox Clergy

1. Among the **BISHOPS**, **The Ecumenical Patriarch** (Patriarch of Constantinople — the First Among Equals) is addressed as “*His All-Holiness (name)*” in writing or reference, and as “*Your All-Holiness*” in direct address.

The **Patriarchs of Alexandria, Antioch, Jerusalem and Romania** are addressed as “*His Beatitude (name)*” in writing or reference, and as “*Your Beatitude*” in direct address. The **Patriarchs of Moscow, Serbia, Bulgaria and Georgia** are addressed as “*His Holiness (name)*” in writing or reference, and as “*Your Holiness*” in direct address.

Primates of Autocephalous and Autonomous Churches are addressed as “*His Beatitude,*” or: “*Your Beatitude.*”

Metropolitans and **Archbishops** are addressed as “*His Eminence, The Most Reverend Metropolitan*” or “*Archbishop (name),*” or “*Your Eminence.*”

Bishops are addressed as “*His Grace, The Right Reverend Bishop (name),*” or “*Your Grace.*”

2. All **PRIESTS** are addressed when speaking as “*Father (name)*”.

Among the monastic clergy, **Archmandrites** and **Ihumens (Abbots)** are addressed in writing as “*The Right Reverend Archmandrite*” or “*Ihumen (name),*” or, more rarely, as “*The Very Venerable Archmandrite*” or “*Ihumen (name)*”.

Among married clergy, **Protopresbyters** and **Mitred Archpriests** are addressed in writing as “*The Right Reverend Protopresbyter*” or “*Mitred Archpriest,*” and **Archpriests (Protopriests)** are addressed in writing as “*The Very Reverend Archpriest*” [or *Protopriest*] (*name*)”.

Other **Priests** are addressed as “*The Reverend Father (name)*”. **Hieromonks** (monastic clergy) are addressed in the same way, or, more rarely, as “*The Venerable Father (name)*”.

3. **DEACONS** are addressed as: “*Father Deacon*” or “*Father Protodeacon*” (married clergy) or as: “*Father Hierodeacon*” or “*Father Archdeacon*” (monastic clergy).

In writing, **Deacons and Protodeacons** (married clergy) are addressed as “*The Reverend Deacon (name)*” or “*The Reverend Protodeacon (name)*”. **Hierodeacons and Archdeacons** (monastic clergy) are addressed as “*The Reverend Hierodeacon (name)*” or “*The Reverend Archdeacon (name),*” or, more rarely, as “*The Venerable Hierodeacon (name)*” or “*The Venerable Archdeacon (name)*”.

In general, when addressing Orthodox clergy, we use their **first name**, not their surname. In writing, we may write their **name and surname**. If the person is a Monk or a Bishop, then the surname has to be put into parenthesis.

Як належно звертатися до Православного Духовенства

1. Поміж **ЄПИСКОПАМИ**, до **Вселенського Патріярха** (Патріярх Константинопольський—перший серед рівних) звертаємось як до “*Всесвятішого Вселенського Патріярха (ім'я)*” або: “*Ваша Всесвятосте*”.

До **Патріярхів Олександрійського, Антіохійського, Єрусалимського та Румунського** звертаємось як до “*Блаженнішого Патріярха (ім'я),*” або: “*Ваше Блаженство*”. До **Патріярхів Московського, Сербського, Болгарського та Грузинського** звертаємось як до “*Святішого Патріярха (ім'я),*” або: “*Ваша Святосте*”.

До **Первоієрархів Автокефальних і Автономних Церков** звертаємось як до “*Блаженнішого (ім'я),*” або: “*Ваше Блаженство*”.

До **Митрополитів і Архієпископів** звертаємось як до “*Високопреосвященнішого (ім'я),*” або: “*Ваше Високопреосвященство*”.

До **Єпископів** звертаємось як до “*Преосвященнішого (ім'я),*” або: “*Ваше Преосвященство*”.

2. До всіх **СВЯЩЕНИКІВ** звертаємось: “*Отче (ім'я)*”.

Серед чорного (монашого) духовенства, до **Архимандритів** та **Ігуменів** звертаємось письмово як до “*Високопреподобного Архимандрита*” чи “*Ігумена (ім'я)*”.

Серед білого (жонатого) духовенства, до **Протопресвітерів, Митрофорних Протоієреїв та Протоієреїв** звертаємось письмово як до “*Всечеснішого Протопресвітера*” чи “*[митрофорного] протоієрея (ім'я)*”.

До **священиків** (білого духовенства) звертаємось письмово як до “*Всечесного отця (ім'я)*”. До **ієромонахів** (чорного духовенства) звертаємось як до “*Преподобного отця (ім'я)*”.

3. До **ДИЯКОНІВ** звертаємось: “*Отче дияконе*” чи “*протодияконе*” (біле духовенство) або “*Отче ієродияконе*” чи “*архидияконе*” (чорне духовенство).

Письмово, до **дияконів** і до **протодияконів** (білого духовенства) звертаємось як до “*Всечесного отця диякона*” чи “*протодиякона (ім'я)*”. До **ієродияконів** та **архидияконів** (чорного духовенства) звертаємось як до “*Преподобного отця ієродиякона*” чи “*архидиякона (ім'я)*”.

Загально, коли звертаємось до духовної особи, завжди кличемо її **ім'ям**, а не прізвищем. Письмово, можна писати **ім'я та прізвище**, з тим що, коли це монах або єпископ, тоді прізвище пишеться в дужках.

Життєво важливі правила для українських православних християн

ПРО ТАЇНСТВО СВЯТОГО ХРЕЩЕННЯ І МИРОПОМАЗАННЯ

Віруючі православні християни вважають хрещення не просто товариською подією або ритуалом, а духовним відродженням за посередництвом води і Духа. Участь у цій радісній духовній події беруть батьки, які є першими вчителями віри і моралі, першими зразковими постатями віри, яким Всемогутній Господь довірив дар життя (дитину) та хрещений батько /мати (або, за прийнятим у нас звичаєм, хрещені батьки), які також виконують роль зразкових постатей щодо віри і моральності для дитини, яка духовно і тілесно розвивається і дозріває.

Православна Церква взагалі, а Українська Православна Церква зокрема, прославляє дар нового життя і підкреслює його святість і гідність обрядами, що попереджують хрещення, а саме:

-Молитвою подяки, що читається над матір'ю, яка недавно привела на світ дитину. Ця молитва просить Подателя життя зберегти матір від усякого зла. Як належить, цю молитву читають в присутності матері в лікарні або вдома. Не можна недооцінювати моральної користі, що її цими першими відвідинами душпастир здобуває,—вона зв'язує родину немовляти з парафіяльною родиною, яка через свого настоятеля радіє немовляткові.

-Чином найменування. Цей обряд, на зразок найменування Господнього, що відбулося на восьмий день після народження, звичайно відправляється на восьмий день після народження дитини. Під час цього на чоло, губи і груди немовляти кладеться знамення хреста, і йому надається ім'я православного святого чи святої. Цей чин належить довершувати у притворі церкви, але він може бути і в домі батьків. Знов же—відбувається ця урочистість в присутності батьків, членів родини і парафіяльної родини. Він служить для зміцнення нашого відношення до Христа та підкреслює наше ототожнення з Ним, духовне ототожнення дитинки з небесним покровителем, ім'я якого вона носитиме.

-Якщо можливо, у сороковий день після народження, на зразок внесення в храм немовлятка Ісуса, відбувається повернення матері до активного життя в духовній громаді та хрещення, постриження, внесення і перше причастя немовляти. Цим немовля, тепер уже дитина Царства Божого і повноправний член Церкви Христової, приймається з радістю і вдячністю до церковної громади—парафії, члени якої також зобов'язані бути для дитини зразками і вчителями віри, вірності, моральності і чеснот.

При цьому слід пригадати настоятелям та членам парафіяльних громад такі правила хрещення, що зобов'язують усіх.

Хрещений батько дитини чи хрещена мати мусить бути православним християнином та членом парафії, який виконує свої зобов'язання щодо неї. Бо ж якраз він в імені хресника відрікається сатани та виголошує "Вірую".

Привілей виконання святого покликання—бути хрещеним батьком або матір'ю—не дозволяється особі, яку відлучено від Церкви, яка одружена не з православним або одруження якої Православна Церква не поблагословила; а також тому, хто не належить до якоїсь православної парафії.

Тому що правила вимагають лише одного кума (хрещеного батька для хлопця і хрещену матір для дівчинки), але за звичаєм прийнято мати двох, то цей "другорядний" кум чи кума не мусять бути православними, але мусять бути християнами, охрещеними водою в ім'я Отця, Сина і Святого Духа.

Духовне споріднення, що утворюється при хрещенні, забороняє хрещеним батькам одружуватись із своїми похресниками чи з їхніми батьками.

При звичайних обставинах місцем охрещення повинна бути парафіяльна церква.

Хрещення може відбуватись коли-небудь, навіть у дні, визначені для посту і покути, алехрестільну гостину, що була б всупереч настроєві таких днів, звичайно відкладають на пізніше.

Як свідчить св. Літургія Православної Церкви, такі дні вважаються відповідними для хрещення: Лазарева субота, Велика субота, Великдень, Різдво Христове і святе Водохрещення.

Також пригадуємо всім, хто запрошений тримати до хрещення дитину, рідних або приятелів, що вони цим самим беруть відповідальність великої ваги, якою не можна легковажити. Традиційно вважається гріхом відмовитись від такої честі, коли когось просять, але краще відмовитись, якщо людина не відчуває чесного зобов'язання до Христа і до Його Церкви і не готова давати своєму похреснику духовний провід напротязі всього життя.

Як хрещений батько або мати, ви зобов'язані молитись щоденно за свою духовну дитину і виховувати її у вірі, підготовляючи до дня першої сповіді та до інших духовних стовпів на шляху життя православного християнина.

Vital Regulations for Ukrainian Orthodox Christians

CONCERNING THE SACRAMENTS OF BAPTISM AND HOLY CHRISMATION

Observant Orthodox Christians view Baptism not as a mere social event or ritual, but as a spiritual rebirth through water and the Spirit. Participating in this joyful spiritual event are the parents—the first teachers of faith and morality and the primary role models of faith to whom Almighty God has entrusted the gift of life—the Godparent (or by local custom, Godparents), who also fulfill the role of models of faith and morality as the infant matures spiritually and physically.

The Orthodox Church in general and the Ukrainian Orthodox Church in particular, celebrates the gift of new life and stresses the sanctity and dignity of life by the following pre-baptismal rites:

A prayer of thanksgiving offered for the mother who has recently given birth. In this prayer, the Author of life is asked to preserve the mother from all affliction. This prayer is appropriately said in the presence of the new mother, in the hospital or if that is not possible, at home. The pastoral benefits denied from this first visit on the part of the pastor cannot be underestimated and binds the family to the parish family who, through the presence of the pastor, rejoice in the new birth.

The Rite of Naming, which, in imitation of our Lord being named on the eighth day after His birth, is usually celebrated on the eighth day after the birth of a child. This rite, during which the Holy Cross is traced upon the forehead, lips and breasts of the infant, and the infant is given his or her Orthodox Christian saint's name, is appropriately celebrated in the vestibule of the parish church, although it may be celebrated in the home. Once again, this rite celebrated in the presence of the parents, family and members of the parish, serves to intensify our relationship to Christ and stresses our identity with Him, and the infant's spiritual identity with the saint—the spiritual role of faith and virtue, whose name he or she bears.

When possible, the 40th day after the birth of the infant, in imitation of the Christ Child's presentation on the fortieth day, is reserved for the return of the mother to active life in the faith community and the Baptism, Chrismation, tonsuring, presentation and first reception of Holy Communion by the infant, who is now a child of God's Kingdom and full member of Christ's Body, and is welcomed with joy and thanksgiving into the Faith Community. Parish members are obliged to act as models and teachers of faith, faithfulness, morality and virtue. Baptism may not be refused for any person or parent requesting it.

The following are the regulations concerning Baptism, which are binding upon all:

The primary sponsor (a male for a male child and a female for a female child) must be an Orthodox Christian who is a member of a Ukrainian Orthodox or other Orthodox parish and who is in good standing with the Orthodox Church. The primary sponsor renounces Satan in the name of his/her spiritual charge and recites the Orthodox Profession of Faith.

The privilege of fulfilling the sacred vocation of Godparent is denied to: any person who has been excommunicated by the Church or, has excommunicated him/herself; any Orthodox Christian who has married outside the Orthodox Church and whose marriage has not been blessed in the Orthodox Church; any Orthodox Christian who is not a member of an Orthodox parish.

Only one sponsor is required, although by long standing local custom, two or more are accepted. The secondary sponsors must be of the Christian Faith, baptized in water, in the name of the Father, and of the Son and of the Holy Spirit.

The spiritual relationship created in Baptism prohibits the marriage of Godparents with Godchildren and Godparents with the parents of Godchildren.

Under normal circumstances, the appropriate place for the celebration of the Holy Mystery of Baptism is the parish church.

Baptisms may be celebrated on any day of the year, even on days prescribed for fasting and penance, but the post-baptismal festivities and activities, which contradict the spirit of the penitential day or season are normally postponed until another day.

As evidenced by the Liturgy of the Orthodox Church, the following days are traditional baptismal days: Lazarus Saturday, Holy Saturday, Pascha, the Nativity of Christ and Holy Theophany.

We also remind those who are asked to serve as Godparents for the child of a family member or a friend, that theirs is a tremendous responsibility, which they dare not take lightly. Tradition makes it almost sinful to refuse to accept such a responsibility when requested to do so, but one must refuse if he or she does not feel an honest commitment to Christ and His Holy Church and a willingness to provide spiritual guidance to his or her Godchild throughout his or her life.

As a sponsor, you are required to pray daily for your spiritual charge, to help educate him/her in the faith, preparing for the day of First Confession, and for the other spiritual milestones of the child's Orthodox Christian life.

ПРО ТАЇНСТВО СВЯТОГО ШЛЮБУ–ВІНЧАННЯ

Господь наш своєю присутністю на весільній гостині в Кані Галилейській, де вчинив своє перше чудо, показав, що вважає одруження за почесний стан. Таїнство вінчання вважається дійсним лише тоді, коли воно відбувається у Православній Церкві.

Коли партнери належать до того самого віровизнання, це дуже сприяє їхньому гармонійному співжиттю та вихованню дітей, яких Господь може в майбутньому довірити їх опіці, як першим учителям і зразкам у вірі. Тому Православна Церква заохочує своїх вірних одружуватись з православними християнами. На жаль, дійсністю в багатьох країнах є те, що більшість православних одружується з членами інших громад. Такі подружжя Церква благословляє, якщо наречені докажуть настоятелю своє розуміння загрози труднощів, що можуть постати в мішаних подружжях, та свою готовність дотримуватись православних традицій у подружньому і родинному житті.

Ще перед розпочаттям всяких приготувань бажаючі одружитись повинні відбутися нараду з отцем-настоятелем, повідомити про свої наміри і порадитись з ним про потреби консультацій щодо церковних правил, які відносяться до вінчання, і устійнити день і час уділення цього таїнства. Настоятель повинен пояснити нареченим, щоб вони добре зрозуміли значення одруження і які християнські обов'язки чоловіка і жінки.

Настоятель, перевіривши наміри наречених, мусить переконатися, що:

немає, перешкод для уділення таїнства шлюбу;
обоє молодята належно охрещені;
ні один з партнерів не одружений;
у випадку, якщо один з них розведений, представлено потрібні документи і пояснення;
у випадку, якщо один або й обоє вдовці, представлено метрику смерті;
у випадку, якщо один з них не належить до його парафії, йому дано посвідку від настоятеля, до якої належить, про добрий стан членства;
що існує дозвіл (Marriage license), виданий цивільною владою;
що хоч одна людина з-поміж дружок або друзів є православного віровизнання і буде свідком цього таїнства, і що всі дружки і друзи охрещені християни.

При виняткових обставинах слід дотримуватись таких правил:

у випадку, якщо один з партнерів розведений, настоятель мусить отримати дозвіл уділити таїнство шлюбу від правлячого архиєрея, подавши йому потрібні інформації та зробивши свою рекомендацію на засаді обізнання з ситуацією; якщо молодята були попередньо одружені, таїнство шлюбу уділяється за чином для другошлюбних; у випадку одруження православного з неправославним таїнство мусить бути уділене у православній церкві православним священиком за православним обрядом; ні в якому разі не можна уділяти таїнство шлюбу православному з нехристиянкою; звичайно таїнство вінчання уділяє настоятель парафії, в якій вінчання відбувається. Якщо бажано, щоб священик з іншої прав. парафії або з іншої прав. юрисдикції, яка є в молитовному поєднанні з УПЦерквою, брав участь у вінчанні, його мусить запросити настоятель.

Коли православні християни одружуються поза православною церквою і перебувають у такому стані, то вважається, що вони відділили себе від Церкви, їм не можна уділяти таїнств, включно з св. причастям, і вони не сміють бути хрещеними батьками ані свідками подружнього вінчання.

Не повинні одружуватись споріднені особи, а саме:

батьки з своїми дітьми, внуками, правнуками;
брати з сестрами;
швагри (шурини), напр., брат жінки з сестрою чоловіка;
тітки і дядьки з племінниками і племінницями;
двоюридні сестри з двоюридними братами;
прибрані батьки з прибраними дітьми;
прибрані діти з рідними дітьми своїх прибраних батьків;
хрещені батьки з своїми похресниками і хрещені батьки з батьками похресників (себто з кумами).

Не відправляється вінчання:

Напередодні середи й п'ятниці протягом усього року (цебто вівторок і четвер);
Напередодні недільних днів (цебто в суботу);
Напередодні дванадесятих, храмових і великих свят;

CONCERNING THE MYSTERY OF HOLY MATRIMONY MATRIMONIAL CORONATION

Our Lord declared marriage to be an honorable estate by His presence at the wedding feast in Cana of Galilee when He performed His first miracle. The Sacramental Coronation of a man and a woman is deemed valid only when it is celebrated in the Orthodox Church.

A shared common faith is most beneficial for the couple and the children that God will entrust to their care as the primary teachers and role models of faith. For this reason, the Orthodox Church encourages Orthodox Christians to marry Orthodox Christians. The reality faced in most parts of the world is that the majority of Orthodox Christians marry those of other Christian Faith Communities. Such marriages are blessed if the couple exhibits to the Pastor an understanding of the difficulties that might arise from a mixed marriage and exhibits a willingness to adhere to Orthodox tradition in their marital and family life.

Those contemplating marriage must, prior to making any other arrangements, consult with their Pastor in person to inform him of their intention and to seek his advice concerning premarital counseling, Church regulations and the date/time of the celebration for the Sacrament. The Pastor must guide the couple into a clear understanding of what marriage entails and what the Christian responsibility is for both the man and the woman.

The pastor examines the intention of the man and woman and certifies that:

- there is no impediment to the celebration to the Sacrament*
- both individuals are validly baptized*
- neither of the individuals is already married*
- in the event one or both individuals are divorced, proper decrees and explanations are provided*
- in the event one or both of the individuals are widowed, death certificates are provided*
- in the event one or both of the individuals do not belong to his own parish family, the pastor is provided with letter from their home parish pastor certifying their membership is in good standing*
- a proper civil license has been obtained by the couple.*
- at least one member of the wedding party should be an Orthodox Christian who acts as witness to the Sacrament and that all members of the wedding party are validly baptized Christians.*

The following special circumstances must be observed if necessary:

-In the case of divorce, The Pastor must seek a blessing for the marriage from his Eparchial Bishop, providing him with all pertinent information and a recommendation based on his (the Pastor's) knowledge of the situation.

-The Rite of Second Marriage is to be celebrated in the event that both individuals have been previously married. In the event of marriage between an Orthodox and non-Orthodox Christian, the Sacrament must be celebrated in an Orthodox Church by an Orthodox priest according to the Orthodox Tradition.

Under no circumstances may the Sacrament be celebrated between an Orthodox Christian and a non Christian.

The ordinary celebrant of the Sacrament of Matrimonial Coronation is the Pastor of the parish in which the celebration will take place. If guest Orthodox clergy from another Ukrainian Orthodox parish or from another Orthodox jurisdiction in Communion with the Ukrainian Orthodox Church, he must be invited by the celebrating Pastor to do so.

Orthodox Christians who marry outside the Orthodox Church and persist in this state are considered to have separated themselves from the Church. They may not receive the Sacraments/Mysterics of the Church, including the Eucharist and may not serve as sponsors for Baptism or witnesses for Matrimonial Coronation.

The following may not enter into the Sacrament of Matrimonial Coronation:

- Parents with their own children, grandchildren or great grandchildren*
- Brothers with their own sisters*
- Brother in law with sister in law*
- Aunts and uncles with nieces and nephews*
- First cousins with first cousins*
- Foster parents with foster children*
- Foster children with children of foster parents*
- God-parents with God-children*
- God-parents with the parents of God-children.*

Days on which wedding are not permitted:

- On the eve of every Wednesday and Friday throughout the year.*
- On the eve of every Sunday and Major Holy Days.*

Протягом постів — Великого, Петрового, Успенського та Різдвяного;

З 25 грудня / 7 січня до 7/20 січня;

Протягом сирного тижня (масляниці), починаючи з неділі м'ясопусної, і в неділю сиропусну;

Протягом Пасхального (Світлого) тижня;

У дні (й напередодні) Усікновення голови Іоана Предтечі — 29 серпня / 11 вересня;

Воздвиження Чесного Хреста Господнього — 14/27 вересня.

ПРО ТАЇНСТВО ПОКАЯННЯ

Господь наш поклав початок таїнству св. покаяння/сповіді, коли сказав ученикам: *"Кому відпустите гріхи, будуть відпущені їм, а кому залишите, залишаться"* [Іоан.20, 23]. Архиєрей Православної Церкви, як один з наслідників апостолів, уповноважує священника-настоятеля парафії приймати сповідь довірених його опіці вірних. Дуже важливо, щоб кожний православний християнин мав добрі відносини з своїм отцем-ісповідником, якого він може собі сам вибрати, у кого йому найлегше сповідатись. Якщо отець-ісповідник не являється настоятелем даного парафіянина, то парафіянин зобов'язаний повідомити о. настоятеля про це, щоб той знав, що духовні потреби його парафіянина задовольняються. Кожний настоятель розуміє, що людині потрібно мати духовного ісповідника, з яким їй легко спілкуватись.

Ті, які готуються до таїнства покаяння чи сповіді, мусять перед тим задуматись над своїм життям. Сповіддю священнику, як представникові Бога і як людині, не можна легковажити, і вона (сповідь) мусить бути щирою і чесною. Православний християнин ніколи не мусить боятися відкрити свою душу духовному ісповіднику чи шукати в нього поради в час труднощів або в час духовної потреби.

ПРО СВЯТЕ ЄЛЕОПОМАЗАННЯ

Православні християни повинні розуміти, що таїнство елеопомазання недужої людини не є для віруючого християнина "останнім обрядом". Навпаки, елеопомазання довершують для зцілення душі і тіла.

Душпастир проявляє свою опіку над хворим уділенням йому таїнства святого елеопомазання, що має свій початок у Святому Письмі-Євангелії від Марка 6:13 і в Соборному посланні св. ап. Якова 6:1.

Щодо уділення цього св. таїнства, треба звернути увагу на таке:

1. *Олія, яку вживають, повинна бути чистою оливковою, без жодних додатків.*
2. *Це св. таїнство уділяється лише тим, хто нездужає.*
3. *Якщо немає змоги зібрати сімох священників, як приписано, то таїнство може уділити і один священник.*
4. *Таїнство елеопомазання попереджує св. сповідь, а після нього слідує св. причастя—це, якщо недужий в стані таїнство прийняти.*
5. *Це св. таїнство може відбуватись у церкві, вдома або в лікарні.*
6. *Таїнство можна уділяти в любий час, в будь-яку пору року.*
7. *Це таїнство дозволено уділяти лише православним християнам.*
8. *Тим, яким загрожує смерть, незалежно від того, в якому стані вони знаходяться, не можна відмовити цього таїнства, якщо вони виявили хоч якусь долю каяття.*

ПРО ПОХОРОНИ

За винятком першого дня Пасхи і РіздваХристового, відправляти похорон дозволено кожного дня року. Однак у неділю не прийнято ховати, хіба що існує на це якась поважна причина.

Зовнішньо похорон повинен віддзеркалювати православну традицію читанням псалмів, молитвами і піснопіннями. Чин похорону довершується, коли православний християнин помер. Його можна сполучити із св. Літургією, якщо хтось з родини бажає причаститися. Сама служба похорону передає повне зрозуміння таємниці смерті й остаточного призначення людини. Тим, хто оплакує померлого, похоронні молитви, читання і піснопіння можуть принести значне полегшення.

Звичайно похорон відправляється у церкві, але остаточне рішення за настоятелем, який найкраще знає душу й духовний стан померлого, якщо той був повноправним членом громади. В УПЦ прийнято, щоб труна з тілом покійного під час похорону була відкрита.

СЛУЖБИ ЗА СПОКІЙ ДУШІ ПОКІЙНОГО

Померлих можна згадувати при проскомідії і при Великому виході Євхаристійної Літургії на протязі всього

- From Meat fare Sunday to St. Thomas Sunday.
- During Great Lent, Sts. Peter & Paul Fast, Dormition Fast, and Philip's Fast (Advent-Nativity Fast).
- During Christmas Holy Days—January 7-18.
- On the eve of Beheading of St. John and on the eve of the Elevation of the Holy Cross.

(In exceptional circumstances dispensation must be obtained from the Bishop)

CONCERNING THE MYSTERY OF PENANCE

Our Lord instituted the Sacrament of Holy Penance/Confession when He stated to His disciples: "Who so ever sins you remit they are remitted unto them. Who so ever sins retain, they are retained." (John 20, 23) His Bishop, as successor to the Apostles, assigns the Orthodox Priest to hear the confessions of the faithful entrusted to his spiritual care in parish life. It is important to note that every Orthodox Christian should develop a relationship with a Father Confessor of his or her choosing, with whom he or she is most comfortable. In the event that the Spiritual Confessor is not his or her parish Pastor, it is the responsibility of the individual to inform the Pastor of such so that he is aware that spiritual needs are being met. Any Pastor will understand that an individual must choose a Spiritual Confessor with whom he or she feels most comfortable.

Those preparing for the Mystery of Penance or Holy Confession must conduct a thorough examination of their life and conscience prior to Confession. Confession before a Priest, who represents both God and fellow man must not be taken lightly and must be sincere and honest. An Orthodox Christian should never fear baring his or her spiritual soul to a Spiritual Confessor, seeking his guidance through any difficult time or with a spiritual problem.

CONCERNING HOLY UNCTION/ANOINTING WITH OIL

Orthodox Christians should understand that the Sacrament of Holy Unction/Anointing with Oil at times of Sickness is not the "last rite" for the faithful Christian. It is, rather, "unto the healing of soul and body."

Pastoral solicitude for the sick is manifested in the celebration of the Mystery (Sacrament) of Holy Anointing which has its scriptural basis in Mark 6:13 and the Universal Epistle of St. James 5:1. As to the celebration of the Holy Mystery, note the following:

1. *The oil sanctified for use during the ritual is to be only pure olive oil without any additives.*
2. *The Holy Mystery is administered on to those who are ill.*
3. *Where there is the inability to gather seven priests required by the ritual, the Mystery may be celebrated by one priest.*
4. *The reception of the Mystery is preceded by Holy Confession and followed by the reception of Holy Eucharist if the recipient is capable of receiving them.*
5. *The Holy Mystery can be celebrated in the Church, home or in the hospital.*
6. *The Holy Mystery is administered only to Christians of the Orthodox Faith.*
7. *Those in danger of death, regardless of their spiritual condition, are never to be denied the Holy Mystery provided they have shown some sign of repentance.*

CONCERNING FUNERALS

With the exception of the first day of Pascha/Resurrection of our Lord and the Nativity of Christ, funeral services are permitted any day of the year. Unless absolutely necessary, however, funerals should not be served on Sundays.

The externals of the funeral service should always reflect the spirit of Orthodox Tradition in the reading of the Psalms, prayers and hymns. The Funeral Service should be celebrated at the death of an Orthodox Christian. It may be celebrated in conjunction with a Divine Liturgy should the family of the deceased desire to participate in the Eucharist. The clear understanding of the mystery of death and man's ultimate destiny is communicated through the funeral service itself. The benefits provided in the readings and prayers of the funeral service can be of significant comfort to those who mourn the deceased.

The funeral service is normally conducted in a Church, but the final decision regarding such lies with the parish Pastor, who best knows the soul and spiritual state of the deceased and if he was a fully participating member of the parish community. It is the custom of the Ukrainian Orthodox Church that the casket bearing the deceased be open during the funeral service.

MEMORIAL SERVICES

The deceased may be commemorated at Proskomedie and the Great Commemoration of the Eucharistic liturgy

року та, при потребі, під час Постових Літургій Ранішосвячених Дарів. Панахиди можна відправляти в церкві або на могилі покійного.

КРЕМАЦІЯ

Православна Церква, пам'ятаючи, що людина створена "на образ і подобу Божу", а тіло людське є храмом Святого Духа, вважає поховання у гробі за найбільш відповідний спосіб похорону тлінних останків. Церква дотримується тої, одобреної часом, святої традиції, яку практикували за часів Старого, а потім Нового Заповітів і якої дотримувалися громади Ранньої Церкви. Хоч Православна Церква не може і не санкціонує кремацію як норму, вона розуміє, що в більшості випадків кремація не пов'язана з релігійними мотивами. Настоятелям обов'язково треба довести це до відома довірених їхній духовній опіці.

Наслідуючи приклад погребіння Господа Ісуса Христа, чин православного похорону мусить бути відправлений в присутності непошкодженого тіла, а тлінні останки мусять бути поховані в запечатаній труні, як того вимагає гідність спочилого, хіба що правлячий архиєрей епархії дав дозвіл на інший спосіб.

САМОГУБСТВО

Виходячи з засад, що людське життя від зачаття аж до природної смерті є святим. Православна Церква не одобрляє і ніколи не може одобрити обдумане і навмисне знищення людиною свого власного життя. Церква на це дивиться, як на вбивство, і вважає за поважний переступ Божого Закону.

Коли священику трапляється ховати самогубця, він повинен під час похорону і після нього потішити і подати духовну допомогу родині покійного. Він мусить ознайомитись з подіями, що привели до такої трагедії, і передати знайдені ним факти і рекомендацію своєму правлячому архиєрею, щоб отримати благословення на православний християнський похорон в місці, яке він вважає за найбільш відповідне і благодійне для тих, що в жалобі.

АБОРТИ

Вважаючи, що людське життя починається з моменту зачаття, і що кожне життя освячене так, як кожна людина, навіть та, що в утробі, є Божою подобою, Церква дивиться на аборти в будь-якій стадії розвитку дитини, як на вбивство невинного життя і вважає його поважним переступом Божого закону.

САМОГУБСТВО ЗА ДОПОМОГОЮ

Православна Церква вважає самогубство за допомогою лікаря (евтаназію) за навмисне вбивство людини, яка критично хвора або фізично чи ментально неповноцінна. Переконання, що лише Творець усього має право відбирати життя, та що страждання не роблять з нас гірших людей. Православна Церква гостро засуджує акт самогубства за допомогою лікарячи іншої особи (евтаназію). Де є життя, там є й надія, і у кожній людині, незалежно від її фізичного стану, подоба Божа залишається незмінною.

"Не гордися задля високих похвал, ані не впадай на дусі, коли тебе несправедливо ображають!..

Май на пам'яті ці дві речі: щоб не вважати себе за щось велике, ані нікого іншого не ставити нижче від себе."

—Св. Василій Великий

celebrated throughout the liturgical year and during the Lenten Liturgy of the Presanctified Gifts, when necessary. Memorial Services may be conducted in Church or at the grave of the deceased.

CREMATION

The Orthodox Church, mindful that the human being is fashioned in the image and likeness of God and is the Temple of the Holy Spirit, considers burial or entombment to be the most appropriate and acceptable manner of interring mortal remains. The Church maintains this time honored and sacred tradition as practiced in the Old Testament, the New Testament and the early Church Faith communities. Though the Orthodox Church does not and can not sanction cremation as the norm, she is mindful that most instances of cremation are not at present connected with religious motives. Pastors are obliged to make this teaching known to those entrusted to their spiritual care.

Unless otherwise determined by the Eparchial Bishop the celebration of the Orthodox Christian Funeral Rite must take place in the presence of an intact body with the remains interred or entombed in a sealed grave as befits the dignity of the deceased following the example of the burial of our Lord and Saviour Jesus Christ.

SUICIDE

In the upholding the principle of the sanctity of all human life from conception to natural death, the Orthodox Christian Church does not and can never condone the premeditated and willful destruction of one's own physical life. This is viewed as murder and considered a grave transgression of Divine Law.

When confronted with a suicide, the pastor must provide the spiritual guidance and comfort for the bereaved family during and after the funeral. He should ascertain the events, which precipitated the tragedy, present his findings and pastoral recommendation to the Eparchial Bishop, and obtain his blessing for the type of Funeral service to be conducted in the place deemed most appropriate and spiritually beneficial for those who mourn.

ABORTION

Convinced that human life begins at the moment of conception and that all life is sanctified, every human being—even those in the womb—being the image of God, the Church views deliberate abortion in any stage of the human being's development as murder of an innocent life and therefore a grave transgression of Divine Law.

ASSISTED SUICIDE / EUTHANSIA

The Orthodox Church views physician assisted suicide/euthanasia as the deliberate killing of another person who is deemed critically ill or mentally or physically challenged. Convinced that only the Creator of all can take life and that suffering does not make us less human, the Orthodox Church strongly condemns any act of assisted suicide or euthanasia by a health care professional or any other individual. Where there is life there is hope and in all human beings, regardless of their physical state, the likeness of God remains intact.

"Going through the fast does not consist in merely going through the time, but in going through it with amendment of manners.

Let us consider this: whether we have become more diligent; whether we have corrected any of our defects; whether we have washed away our sins?"

—*St. John Chrysostom*

Used with permission from information compiled by the Ukrainian Orthodox Church of the USA.